

Bartın İl Müdürlüğü

Önemli Sığır Hastalıkları

TÜBERKÜLOZ

Bartın
bartin.tarimorman.gov.tr

Tüberküloz (Verem)

Hayvanlardan insanlara bulaşan (zoonoz) hastalıkların en önemlilerinden olan Tüberküloz insan ve hayvanların çeşitli organlarında yerleşerek tipik bozukluklar yapan ve genellikle süregelen (kronik) seyreden bir hastalıktır.

Hayvanlar arasında bu hastalığa en çok sığırlarda rastlanır.

Tüberküloz Hastalığının en önemli kaynağı kötü çevredir.

Hastalığın Etkeni :Hastalık mikrobulunun 3 tipi vardır.

- İnsan tipi (*Mycobacterium tuberculosis*),
- Sığır tipi (*Mycobacterium bovis*)
- Kuş tipi (*Mycobacterium avium*). Bu tip yalnız kuşlarda hastalık yapar.

İnsan tipi; başta insan olmak üzere, sığır, kedi, köpek, domuz ve bazı kanatlılarda hastalık yapar.

Sığır tipi ; sığır ve mandadan başka insan, koyun, keçi, domuz, kedi, köpek ve atlarda hastalığa neden olur.

Tüberküloz (Verem)

Hastalığın Bulaşması:

a) Hayvanlarda Bulaşma:

Hastalığın kaynağı çevredir. Bulaşma özellikle mikroplu gıdaların, sütün, suyun mideye girmesiyle veya solunum yolu ile olur. Hasta hayvanların dışkıları, idrarları ve sütleri ile diğer sağlam hayvanlara bulaşır.

Bulaşma 5 şekilde olur.

1- Ana rahminde bulaşma: Yavrular doğmadan önce hastalığı anasından göbek kordonu aracılığıyla alır.

2- Sindirim sistemi yoluyla bulaşma: Mikroplu memeyi emen veya süt içen buzağılar ile tüberküloz bulaşık yemlerden yiyen hayvanlara bulaşır.

3- Solunum yoluyla bulaşma: Veremli hayvanların boğazında ve nefes yolundaki mikroplar, öksürük, aksırık ve balgamla çıkıp, yayılır ve diğer hayvanların nefes yollarına girer.

4- Üreme organları ile bulaşma: Veremli hayvanların akıntı ve spermalarında bulunan mikroplar aşımla sağlamlara geçer.

5-Deri yolu ile bulaşma: Daha çok insanlarda rastlanır.

Tüberküloz (Verem)

b)İnsanlarda Bulaşma:

Hasta hayvanlarla direk temas yolu ile olmakla beraber, bunların ürünlerini pastörize etmeden tüketmekle de insanlara geçer.

Hastalığın Belirtileri:

Tüberküloz hastalığının kuluçka süresi uzundur. Bu nedenle belirtiler çok geç ortaya çıkar ve hastalığın yerleştiği yere göre değişir. Solunum yoluyla bulaşmada bozukluk genellikle akciğerlerdedir.

(Akciğer Etrafına Ait Bir Görünütü)

Hastalık kendini kuru, kısa öksürük şeklinde gösterir. Hızlı ve hırıltılı nefes söz konusudur. Hastalık ilerledikçe solunumda zorluk, zayıflama, halsizlik, yorulma görülür, tüyler kabarır ve donuklaşır. Deri sertleşir, gözler donuk, göz kapağı soluk ve kansız bir hal alır, ateş akşamları yükselir, sabah düşer. Tüberküloz mikrobu akciğer dışında bağırsak, karın zarı, böbrek, rahim ve memeye de yerleşir.

**Uterus
(Rahim)**

Veremli hayvanlar dışkı, balgam, idrar ve sütleriyle çevreyi bulaştırırlar.

Tüberküloz (Verem)

Hastalıktan Korunma:

Hayvanlarda:

- Dışarıdan alınıp, sürüye sokulacak hayvanlara dikkat etmeli, hatta veteriner hekime muayene ettirdikten sonra sokulmalı,
- Genç hayvanlarla yaşlılar bir arada barındırılmamalı ve otlatılmamalı,
- Buzağılara sağlam hayvanların sütü verilmeli,

- Hastalıklı hayvanlardan doğan buzağılar diğer sağlam hayvanların sütü ile beslenmeli,
- Hayvan bakıcıları mutlaka sağlıklı olmalı, bunların muntazam kontrolleri yaptırılmalı,
- Hayvanların barınaklarına diğer hayvanlar (kuş, tavuk, kaz, vb) kesinlikle sokulmamalı,
- Ahırlar kalabalık olmamalı, düzenli temizlenmeli ve dezenfekte yapılmalı,
- Havalandırmalar muntazam yapılmalı,
- Hayvanlara iyi bakım ve besleme uygulanmalı,

- Hasta olan hayvanlar derhal sürüden ayrılmalıdır.

Tüberküloz (Verem)

İnsanlarda: İnsanlarda görülen veremin % 20'sinin sığır kaynaklı olduğu ve bunun sebebinin de çiğ süt ve mamullerinin tüketilmesine dayandığı unutulmamalıdır.

Bu nedenle;

- Sütler pastörize edildikten veya iyice kaynatıldıktan sonra tüketilmeli veya krema, tereyağı, peynir yapılmalıdır.

- Süt ürünlerine karışan verem mikroplarının tuzlama, soğutma, dondurma gibi yöntemlerle imha edilemediği bilinmelidir.
- Bilinmeyen ve kontrolsüz yerlerden süt alınmamalıdır.

BARTIN **İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ**

Telefon : 0378 227 02 23

Faks : 0378 227 12 52

bartin.tarimorman.gov.tr